

Editorial

Výchova k dobru, pravdě a kráse jako aktuální výzva (nejen) pro současnou pedagogiku

Když jeden z největších myslitelů křesťanské Evropy Erasmus Rotterdamský hledal, jakým německým výrazem nejvýstižněji vyjádřit, co znamená latinský výraz *educatio*, pomohl si novotvarem *Bildung*. Kořenem slova, které do češtiny překládáme jako vzdělávání, je slovo *Bild*, tedy obraz. Tato skutečnost implicitně odkazuje k biblickému pojetí člověka „stvořeného jako Boží obraz“ (Gn 1,27). V jistém smyslu je však „Božím obrazem“ v jsoucnu a tedy základem, podstatou, jádrem všeho existujícího to, co klasicky pojmenovávají tzv. transcendentální dobro, pravda a krása. Náboženská řeč tak profánními pojmy pojmenovává vlastní základ smyslu a bytí. Bez otázky po dobru, pravdě a kráse by, jak jednou řekl můj učitel a kolega z Vídeňské univerzity Martin Jäggle, „byla škola nehumánní institucí a věda pouhou technikou“.

Je zřejmé, že ptát se po dobru, pravdě a kráse v kontextu vzdělávání je více než aktuální. Předkládaný svazek časopisu Caritas et veritas si tuto otázku vzal za svou a pokouší se nahlédnout toto téma z několika úhlů, aby tak podpořil debatu o hledání adekvátních podob vzdělávání.

V úvodním rozhovoru s Heinrichem Dickerhofferem, teologem a pedagogem, který patří k předním odborníkům na pohádky v Německu, se vydáváme po stopách velkých vyprávění, prostřednictvím kterých byl od nepaměti cit pro dobro, pravdu a krásu předáván z generace na generaci.

V tematických textech se v cestě za krásou díky Heleně Zbudilové stane dalším průvodcem Don Quijote. Jeho „via pulchritudinis“, kterou sleduje ve svém vztahu k Dulcinee, můžeme nahlédnout analogicky jako vztah duše k Bohu. Stuart Nicolson nám svěří klíč k transcendentáliím, díky svým „experiences of awe and wonder“ při vyučování dětí. Je možné nalézat stopy otázky po dobru, pravdě a kráse i ve vysokoškolském prostředí? Co by to mohlo znamenat, můžeme nahlédnout s Bertem Meeuwsem. O tom, že si moudrost na počátku hrála před Bohem, čteme sice v biblické knize Přísloví (srov. Př 8,30), jaký však je potenciál hry a v jakém smyslu nás přibližuje podstatě vzdělávání, promýšlí Stanislav Suda.

Ludvík Dřímál nás pozve na cestu stránkami nového Direktorია pro katechezi, jehož český překlad vyšel před několika měsíci. Problematicke teologického pojetí lidské osoby se přiblížíme spolu s Ondřejem Havelkou. A nakonec se vrátíme zpátky na zem a do vzdělávací reality spolu s Ondřejem Fischerem, Petrem Janděskem a Martinem Vaňáčem, kteří nám odhalí, jakým způsobem studium teologie prospívá rozvoji člověka.

Stopy otázky po dobru, pravdě a kráse najdeme i ve třech recenzovaných publikacích a konečně také při setkáních, jakými byla islamologická konference, za níž se můžete také ohlédnout.

Přeji inspirativní čtení cestou k dobru, pravdě a kráse!

Tomáš Cyril Havel
koeditor Caritas et veritas